

029-CAL-AWACS-2023

COMMISSIE AWACS LIMBURG

Secretariaat: Postbus 5700-6202 MA Maastricht

OVERZICHT KLACHTEN

1^e kwartaal 2023

Juni 2023

Uitgegeven door het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer/ Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg onder verantwoordelijkheid van de Commissie AWACS Limburg.

Managementsamenvatting

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft het KICL verzocht de overlast middels een rapportage in beeld te brengen. Daartoe registreert, behandelt, analyseert het KICL de klachten over vliegverkeer van en naar de NAVO-vliegbasis. Ook is door het KICL onderzoek gedaan naar de vliegbewegingen boven Nederland, daarbij is gekeken naar het aantal bewegingen en de soort beweging (vertrek/ aankomst/ doorstart), het tijdstip (dagperiode, nacht-/ weekendperiode) en de frequentie. Alle onderstaande klachten konden door het KICL worden gekoppeld aan vliegverkeer van of naar de NAVO-vliegbasis.

Analyse van de klachten en vliegbewegingen leiden tot de volgende constatering.

- In het 1^e kwartaal 2023 hebben 102 melders (meldadressen) overlast over vliegverkeer van of naar de NAVO-basis gemeld, 27% minder dan in het jaar daarvoor (140 melders).
- Door 102 melders zijn 1659 klachten ingediend, 46% minder dan in het jaar daarvoor (3072 klachten). 13 melders uit de gemeente Brunssum hebben 706 klachten ingediend, 33 melders uit de gemeente Beekdaalen 685 klachten. Door inwoners uit de kernen Bingelrade, Jabeek, Merkelbeek en Schinveld zijn respectievelijk 17, 171, 11 en 177 klachten ingediend. Met name door inwoners uit de kernen Jabeek en Schinveld zijn minder klachten ingediend.
- In het 1^e kwartaal van 2023 hebben 317 bewegingen boven Nederlands grondgebied plaatsgevonden, waarvan 194 trainingsbewegingen (T&G's). In het 1^e kwartaal 2022 waren dat 396 bewegingen waarvan 207 T&G's.
- In dit kwartaal is 1 piekdag verantwoordelijk voor 120 klachten, 7% van het totale aantal klachten. Onder piekdagen verstaan we dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100), vaak als gevolg van veel vliegbewegingen (T&G's) in een kort tijdsbestek. Vorig jaar waren dat 8 piekdagen met 1142 klachten, 37% van het totale aantal klachten.
- Van de 317 bewegingen in het 1^e kwartaal 2023 hebben 7 bewegingen buiten de openstellingsuren van maandag tot en vrijdag van 08:00-22:00 uur en/of weekend plaatsgevonden. Over deze 7 bewegingen zijn door 34 melders 67 klachten ingediend. Vorig jaar waren dat in dezelfde periode 23 bewegingen met 141 klachten door 42 melders. Over deze bewegingen is door de NAVO-basis de volgende toelichting gegeven: "De AWACS-vliegtuigen van de NAVO, die in Geilenkirchen zijn gestationeerd dragen bij aan de bewaking van het luchtruim. Naar aanleiding van de Russische invasie in Oekraïne zijn de luchtoperaties geïntensiveerd. De veelvuldige inzet aan de Oostgrenzen van het NAVO-verdragsgebied heeft ertoe geleid dat aircrew trainingen moeten worden ingehaald. Om deze redenen kan worden afgeweken van de gebruikelijke openingstijden van de vliegbasis om de operatie gebieden tijdig te bereiken."
- De volgende oorzaken van overlast worden door de klager het vaakst op het digitale klachtformulier aangevinkt: geluidhinder, laagvliegen, afwijkende route en uitstoot. Daarnaast is ook gelegenheid tot het maken van opmerkingen, in dit kwartaal zijn het de volgende: Inwoners uit Nuth, Bingelrade, Munstergeleen en Schinveld maken melding van veel geluidsoverlast door het vroege vertrek van een AWACS-toestel om 06:00 uur, waarbij een van de inwoners uit Schinveld aangeeft dat de rolluiken trilden en de kinderen huilend wakker werden; Door inwoners van Schinveld wordt aangegeven dat steeds weer dezelfde route wordt gevlogen, waarvan veel hinder wordt ondervonden. Zij vragen zich af waarom er niet meer wordt gespreid, en daarmee wordt vermeden dat steeds dezelfde inwoners overlast ervaren. Het lijkt volgens hen op onwil van de basis.

Naast bovengenoemde overlast zijn in het 1^e kwartaal 2023 door 11 melders nog 210 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Schinveld, Jabeek, Doenrade en Ulestraten. Het KICL heeft geconstateerd dat vliegbewegingen met deze toestellen vanaf 23 januari boven Nederlands grondgebied plaatsvinden, dat deze overlast hebben veroorzaakt en tevens tot vragen hebben geleid. Het KICL heeft daarop voor informatie en uitleg contact opgenomen met de AWACS-basis.

Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: “De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen “live” vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt.”

Naar aanleiding van de signalen van het KICL heeft de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen het streven uitgesproken om ook deze noodzakelijke vluchten met kleine vliegtuigen zoveel mogelijk buiten de woonkernen en ook via de zogenoemde Funnel te laten plaatsvinden en indien onvermijdelijk deze vluchten waar mogelijk over de woonkernen te spreiden.

Het KICL constateert dat sprake is van spreiding van deze bewegingen. Gekeken zal worden of deze spreiding zal leiden tot minder hindermeldingen.

Conclusie: Bepalend voor ervaren hinder zijn factoren als: het aantal vliegbewegingen per dag, het aantal T&G'S in een kort tijdsbestek, steeds weer hetzelfde oefengebied en het moment van de dag waarop de bewegingen plaatsvinden. Minder piekdagen (dagen met een hoge concentratie klachten als gevolg van veel vliegtuigbewegingen in een kort tijdsbestek) hebben in het 1^e kwartaal 2023 geleid tot minder melders en klachten ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

BEGRIPPENLIJST

S.K.L.Z.L / K.I.C.L.	<p>Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid – Limburg/ Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL).</p> <p>Een onafhankelijke stichting, die ten behoeve van de Commissie Regionaal.Overleg Luchthaven Maastricht en de Commissie AWACS Limburg zorgdraagt voor registratie, analyse en behandeling van klachten over vliegverkeer in de regio, tevens voor het beantwoorden van vragen en het verstrekken van informatie. De KICL is te allen tijde te bereiken op telefoonnummer: 043-365 20 20.</p> <p>De medewerkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 09:00 tot 14:00 uur, buiten deze uren kunt u uw klacht(en) inspreken op het antwoordapparaat. Op verzoek van de melder wordt deze teruggebeld. Klachten kunnen ook digitaal worden ingediend via www.kicl.nl.</p> <p>De ingesproken en digitale klachten worden op de gebruikelijke wijze geregistreerd en gerapporteerd aan de Commissie AWACS Limburg.</p>
Klacht:	een door een melder bij het klachtenbureau gemelde ervaring van hinder of overlast door vliegverkeer.
Melder: (meldadres)	een adres van waaruit minstens een klacht is geuit, met de restrictie dat meerdere klachten van verschillende personen op een huisadres tot één en dezelfde melder (meldadres) worden gerekend.
Dagperiode:	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur.
Nacht-/weekend- periode	is de periode van maandag tot en met vrijdag van 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend van 00:00 tot 24:00 uur.
Vliegbeweging:	een door de A.T.C. Geilenkirchen geregistreerde vliegbeweging boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen.
A.T.C.:	Air Traffic Control (Luchtverkeersbeveiliging).
M.T.O.W.:	Maximum Take Off Weight.
T&G:	Een Touch and Go (T&G) is een veel voorkomende oefenmanoeuvre bij de pilotentraining. Het omvat het landen en opstijgen op een startbaan, zonder dat het toestel tot stilstand komt.

INHOUDSOPGAVE

1.	Introductie	blz. 6
2.	Algemeen	blz. 7
3.	Klachten	blz. 14
	2.1 Dagperiode	blz. 14
	2.2 Nacht-/weekendperiode	blz. 17
4.	Vliegbewegingen	blz. 19

INTRODUCTIE

In Duitsland, net over de grens, ligt de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Vliegbewegingen van en naar de basis vinden plaats over Nederlands grondgebied en veroorzaken overlast in de regio. De Commissie AWACS Limburg heeft de Stichting Klachtentelefoon Luchtverkeer Zuid-Limburg/ het Klachten Informatie Centrum (SKLZL/KICL) verzocht de overlast in beeld te brengen.

Deze rapportage is opgesteld om de Commissie AWACS Limburg te informeren over telefonische en e-mailklachten met betrekking tot vliegverkeer van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen die in het 1^e kwartaal 2023 bij de SKLZL/ het KICL zijn ingediend.

De rapportage is onderverdeeld in de volgende delen:

1. **Algemeen**: Een kwantitatieve beschrijving en vergelijking/ analyse van het aantal bewegingen, klachten en melders van het huidige kwartaal en van dezelfde periode van het voorgaande jaar in zowel tabelvorm als tekstueel. **Spreiding van melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in tabelvorm.** De trend van bewegingen, trainingsbewegingen, melders en klachten over de periode 2012-2022 zowel in tekst als in grafiekvorm. De oorzaak van de klachten tekstueel en in tabelvorm.
2. **Klachten**: Onderscheid tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen in de dagperiode, de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00-22:00 uur en vliegbewegingen in de nachtperiode, de periode van 22:00-08:00 uur en het weekend.
Paragraaf dagperiode met daarin aantal bewegingen, doorstarts en melders en klachten per maand en kwartaal. Vergelijking van de gegevens met het voorgaande jaar tekstueel en in tabel- en grafiekvorm. Onderzoek naar piekdagen.
Paragraaf nacht-/weekendperiode met aantal bewegingen melders en klachten tekstueel en in grafiekvorm.
- 3 **Vliegbewegingen**: Weergegeven in tabellen het aantal vliegbewegingen per dag, onderverdeeld in bewegingen in de dagperiode en nacht-/weekendperiode. Tevens per dag het aantal klachten als gevolg van deze bewegingen, dit voor iedere maand van het kwartaal.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1. Aantal klachten en melders in het 1^e kwartaal

	Aantal bewegingen		Aantal klachten		Aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Januari	172	60	1589	317	93	57
Februari	97	125	613	495	63	43
Maart	127	132	870	847	76	72
Totaal 1^e kwartaal	396	317	3072	1659	140	102

In deze tabel is de relatie weergegeven van het totale aantal vliegbewegingen boven Nederland van of op weg naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen. In de laatste kolom is het totale aantal melders in het 1^e kwartaal weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere melder voor zowel de maand als het kwartaal 1 x als zodanig geteld wordt. Het is daarom niet mogelijk de melders voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen. Zou men dit doen dan kan het voorkomen dat een melder die in zowel januari, februari en/of maart heeft geklaagd, voor het totaalcijfer 3x wordt meegerekend.

In het 1^e kwartaal 2023 vinden 317 vliegbewegingen plaats, 20% minder dan in het 1^e kwartaal 2022. Het aantal klachten bedraagt 1659 en het aantal melders 102, dit is respectievelijk 46% en 27% minder dan in 1^e kwartaal 2022. De klachten gaan vooral over geluidhinder, laagvliegen, gevlogen route en uitstoot. Uit berekening blijkt dat de mediaan* in 2023 ligt bij 3 klachten per melder per kwartaal. Dat betekent dat de helft van de melders in het 1^e kwartaal 2023 niet meer dan 3 klachten heeft ingediend. In het 1^e kwartaal 2022 was dat nog 4 klachten.

Kijken we naar de afzonderlijke maanden in het 1^e kwartaal 2023 en vergelijken we die met het 1^e kwartaal 2022 dan zien we:

- in januari 60 bewegingen, 65% minder dan in januari '22. Het aantal klachten bedraagt 317, 80% minder, het aantal melders 57, 39% minder dan in januari '22.
- in februari 125 bewegingen, 29% meer dan in februari '22. Het aantal klachten bedraagt 495, 19% minder en het aantal melders 43, 32% minder dan in februari '22.
- in maart 132 bewegingen, 4% meer dan in maart '22. Het aantal klachten bedraagt 847, het aantal melders 72, respectievelijk 3% en 5% minder dan in maart '22.

*) Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal klachten per klagers (d.w.z. dat de meeste klagers weinig klachten hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep klagers; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de klagers te maken met het door hen ingediende aantal klachten in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle klagers met 1 klacht, vervolgens die met 2 klachten etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal klachten) in de rij klagers. Bij 102 klagers wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 51^e en 52^e klager gedeeld door 2.

Spreiding melders en klachten

Tabel 1.2. Aantal melders en klachten per gemeente in het 1^e kwartaal.

Gemeente	Melders		Klachten	
	2022	2023	2022	2023
Beek	7	5	55	36
Beekdaelen	40	33	1539	685
Brunssum	16	13	973	706
Echt-Susteren	2	1	2	5
Eijsden-Margraten	2	1	4	3
Gulpen-Wittern	8	4	21	20
Heerlen	10	8	167	64
Kerkrade	0	1	0	1
Landgraaf	2	3	25	14
Maastricht	6	1	17	3
Meerssen	19	10	106	38
Simpelveld	1	1	8	1
Sittard-Geleen	11	9	52	51
Stein	1	1	1	1
Vaals	0	1	0	1
Valkenburg a/d Geul	9	7	66	21
Voerendaal	6	3	36	9
Totaal	140	102	3072	1659

In deze tabel is de spreiding weergegeven van het aantal melders en klachten over de verschillende gemeenten in de regio in het 1^e kwartaal 2023 en dezelfde periode in 2022. In Brunssum is het aantal melders 19 % minder en het aantal klachten 27% minder dan in 2022. Opvallend is het klachtenpatroon in Beekdaelen het aantal melders (33) is in het 1^e kwartaal 2023 18% minder dan het aantal (40) in het jaar daarvoor. Het aantal meldingen (685) is 55% minder dan het aantal (1539) in het jaar daarvoor. Kijken we naar tabel 1.3. dan zien we met name in de kernen Jabeek en Schinveld (nagenoeg) hetzelfde aantal melders maar dat er 51% respectievelijk 55% minder klachten zijn ingediend.

Op verzoek van de vertegenwoordigers van de gemeente Beekdaelen in de CAL is de volgende tabel in dit rapport opgenomen.

Tabel 1.3. Melders en klachten in enkele kernen van de gemeente Beekdaelen in het 1^e kwartaal.

Enkele kernen gemeente Beekdaelen	Melders		Klachten	
	2022	2023	2022	2023
Bingelrade	1	2	15	17
Jabeek	3	2	349	171
Merkelbeek	1	3	7	11
Schinveld	11	11	395	177

Trend:

Kijken we naar de bewegingen en de klachtenpatronen van de afgelopen negen jaar dan zien we het volgende:

Vanaf 2012 tot en met 2016 is er, met uitzondering van 2014, sprake van een licht dalende trend van het totale aantal bewegingen. (In 2014 constateren we een sterke daling van de bewegingen als gevolg van een gedeeltelijke sluiting van de baan in het 2^e en 3^e kwartaal van 2014 in verband met een baanrenovatie.) Vanaf 2017 tot en met 2019 is sprake van een lichte stijging ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2021 constateren we een afname van bewegingen. In 2022 bedraagt het aantal bewegingen 1554, 15% meer dan het aantal in 2021 1348. In het 1^e kwartaal 2023 bedraagt het aantal bewegingen 317, 81 bewegingen minder dan het 4^e kwartaal 2022 (398).

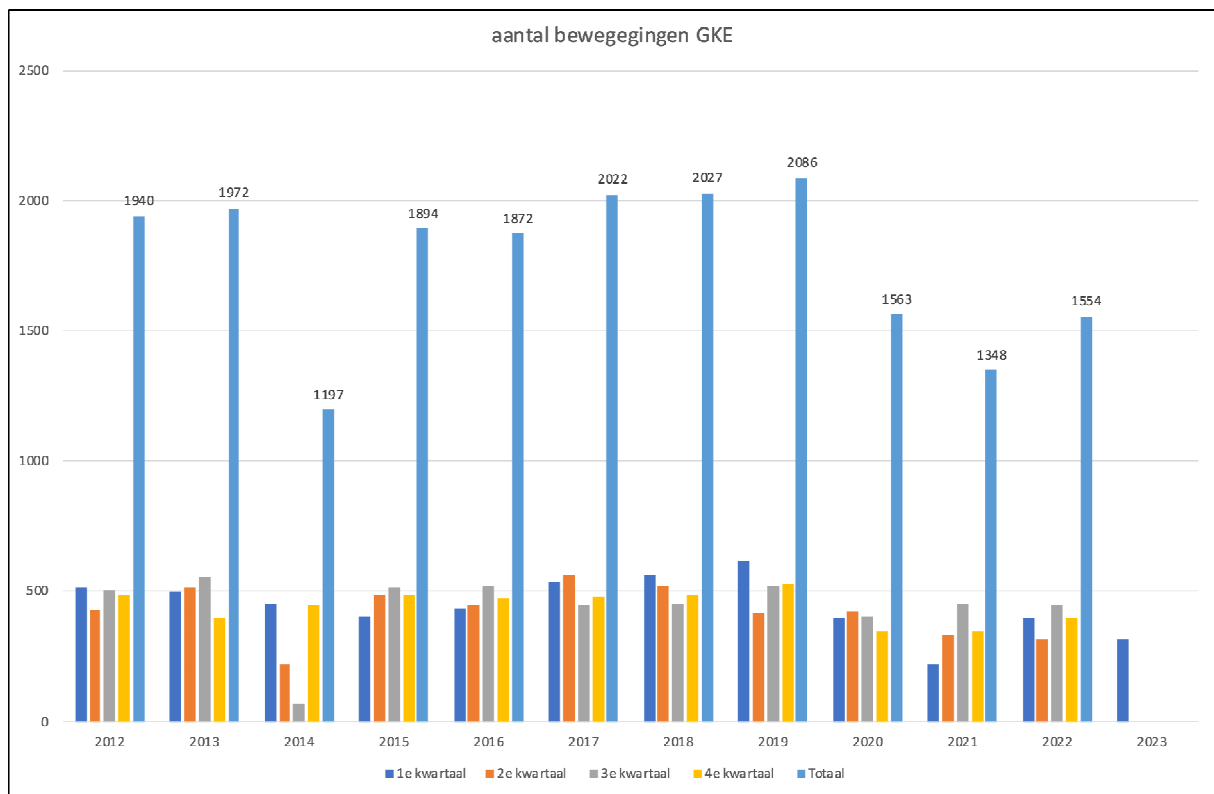
De trainingsbewegingen, de zgn. T&G's, laten voor de periode 2012 tot en met 2016 een fluctuerend patroon zien met in 2014 een substantiële daling als gevolg van de baanrenovatie in dat jaar. In 2017 en 2018 stijgt het aantal trainingsbewegingen ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2019 tot en met 2021 constateren we een afname. In 2022 bedraagt het aantal trainingsbewegingen 850, 11% meer dan het aantal in 2021 namelijk 769. In het 1^e kwartaal 2023 bedraagt het aantal trainingsbewegingen 194, 25 bewegingen minder dan in het 4^e kwartaal 2022 (219).

De klachten laten vanaf 2012 tot 2015 een duidelijke dalende trend zien met in 2014 een substantiële daling van het totale aantal klachten, zie bovenstaande verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2019 is sprake van een stijging van de klachten. Vanaf 2019 tot en met 2021 nemen de klachten weer af. In 2022 bedraagt het aantal klachten 10949, 8% minder dan het aantal in 2021 namelijk 11855. In het 1^e kwartaal 2023 bedraagt het aantal klachten 1659, 1017 minder dan in het 4^e kwartaal 2022.

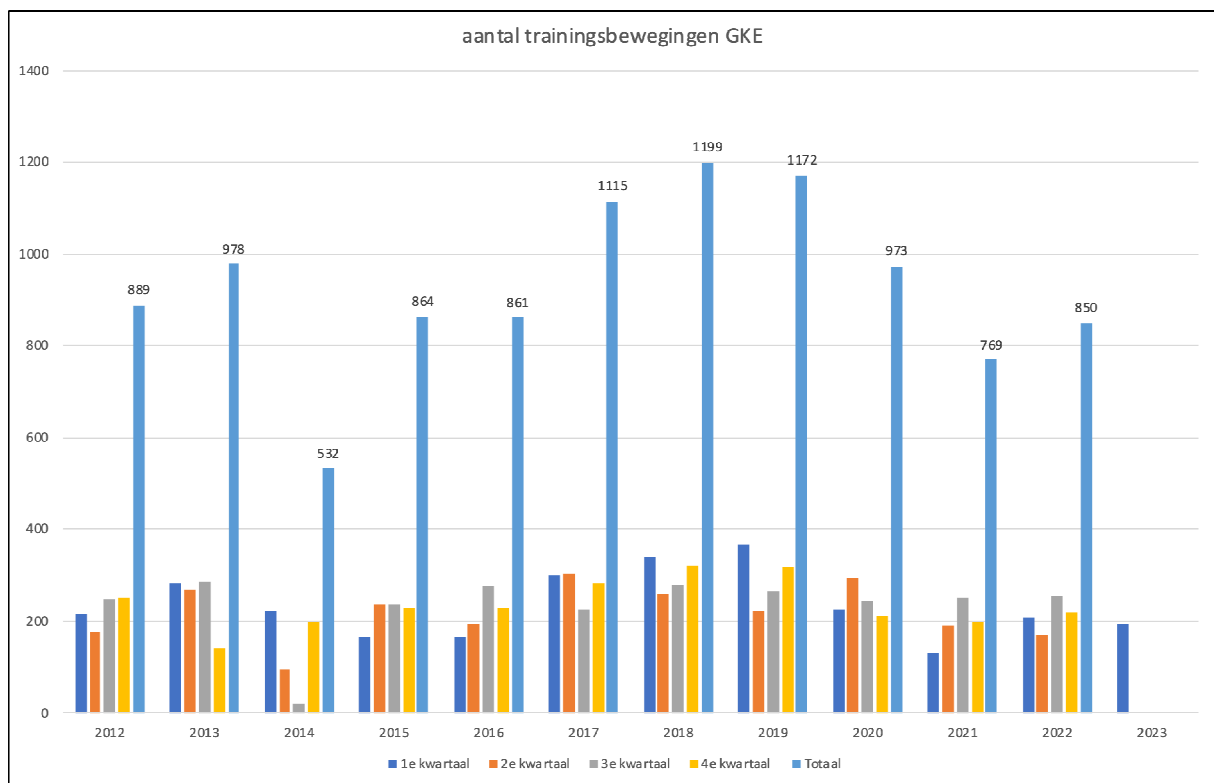
De melders laten nagenoeg een vergelijkbaar patroon zien. Vanaf 2012 is sprake van een afname van melders ten opzichte van de voorgaande jaren met in 2014 een substantiële afname, zie eerdergenoemde verklaring. Vanaf 2015 tot en met 2019 (met uitzondering van 2017) constateren we een toename van melders. Vanaf 2019 tot en met 2021 dalen de melders. In het 1^e kwartaal 2022 bedraagt het aantal melders 140, 19 meer dan in het 4^e kwartaal 2021. In 2022 bedraagt het aantal melders 299, dit is nagenoeg gelijk aan het aantal van 294 in het voorgaande jaar. In het 1^e kwartaal 2023 bedraagt het aantal melders 102, 34 meer dan in het 4^e kwartaal 2022.

Bovenstaande informatie wordt op de volgende pagina's grafisch weergegeven

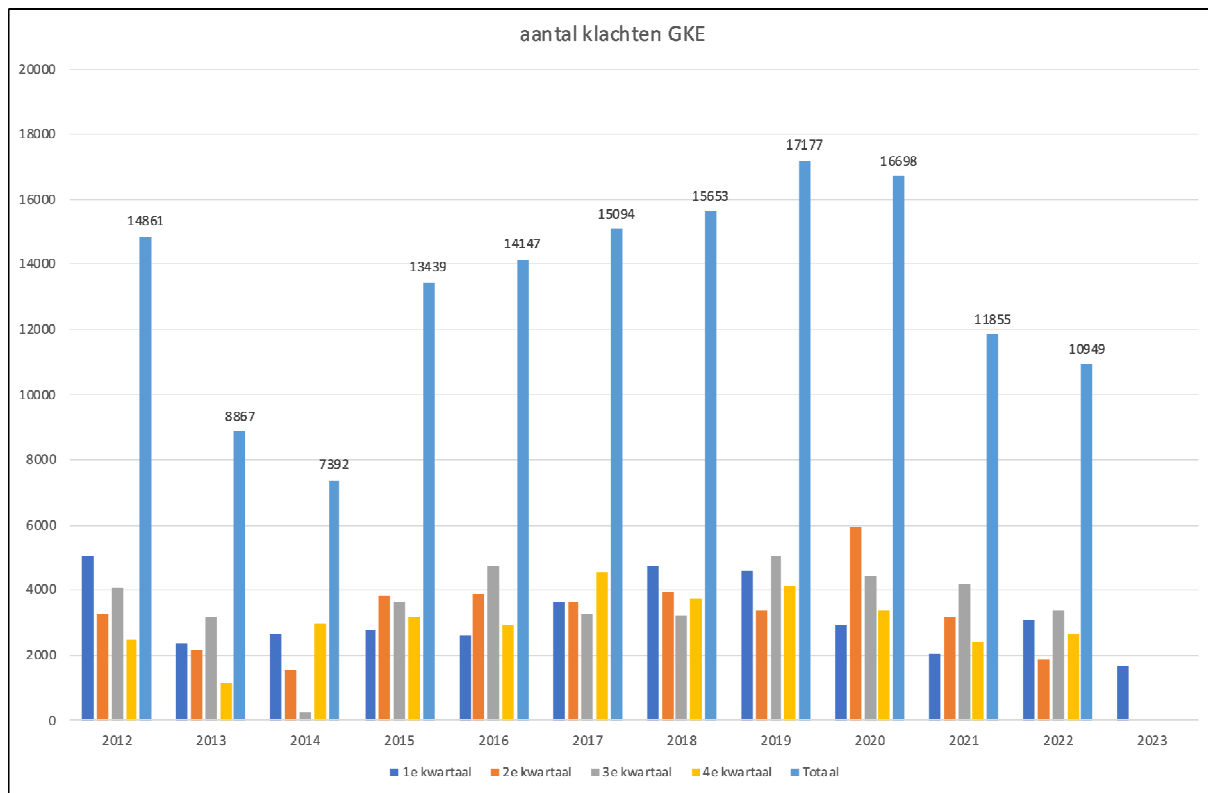
Grafiek 1.1. Trend: bewegingen.

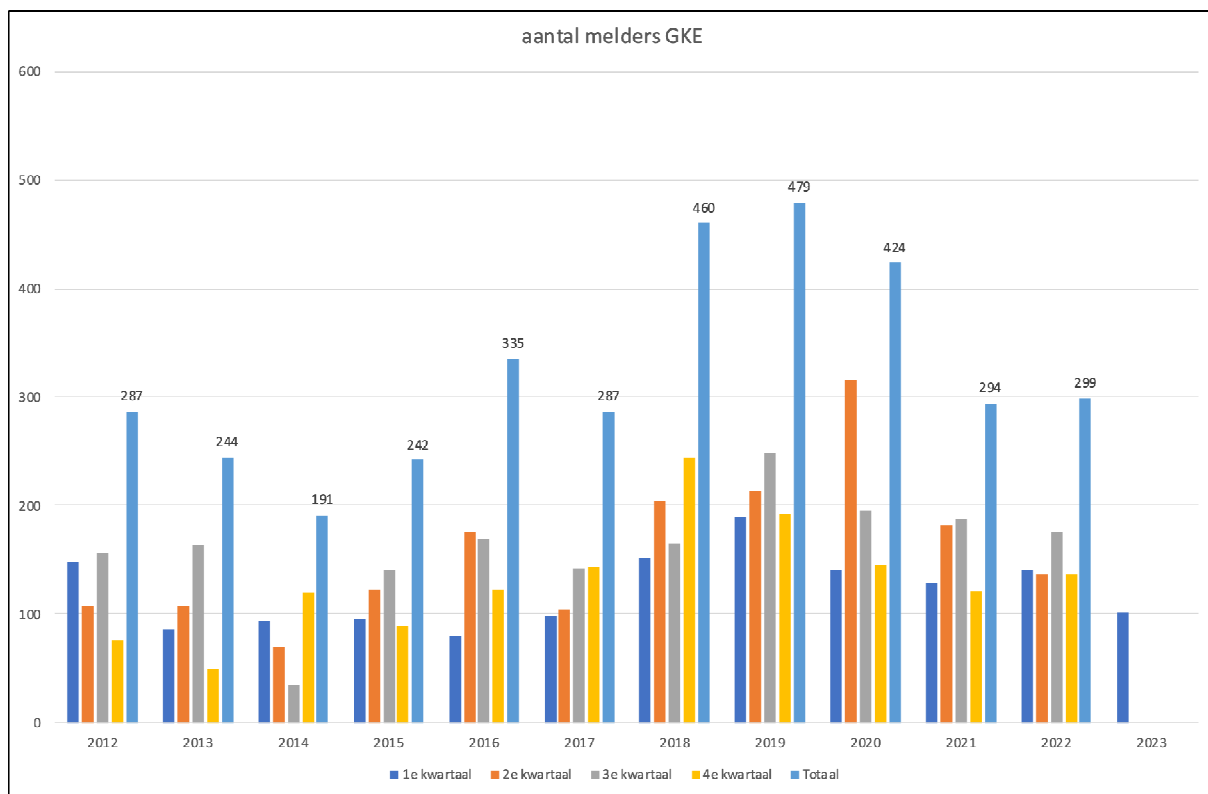
Grafiek 1.2. Trend: trainingsbewegingen.

Grafiek 1.3. Trend: klachten.

Grafiek 1.4. Trend: melders.

Oorzaak overlast:

Klachten kunnen zowel telefonisch als digitaal worden ingediend. Bij het digitaal indienen kan, naast datum en tijdstip (verplicht), ook de oorzaak of meerdere oorzaken van overlast **door de melder** worden aangevinkt. De keuze is in de onderstaande tabel weergegeven, daarin is ook te zien wat in dit kwartaal als oorzaak is genoemd.

Tabel 1.4. Visualisering van voorgaande tekst.

Overzicht oorzaak klacht door de melder genoemd:	2022	2023
Totaal aantal klachten*	3072	1659
Geluid	3068	1655
Laagvliegen	1255	566
Stank**	289	144
Uitstoot	897	428
Gevlogen route	1028	413
Trillingen	706	370
Angst	359	191
Overig	-	-

*) Een klacht kan meerdere oorzaken hebben.

***) Onder stankoverlast wordt verstaan het daadwerkelijk waarnemen van kerosinegeur, waarbij vaak ramen en deuren gesloten moeten worden. Dit wordt als zeer hinderlijk ervaren.

Bij de genoemde oorzaken moeten enkele kanttekeningen worden geplaatst.

Wanneer gesproken wordt over 'laagvliegen' wil dit niet zeggen dat het toestel ook daadwerkelijk te laag gevlogen heeft, het gaat om overlast zoals deze door de melder wordt ervaren.

Wanneer er gesproken wordt van 'gevlogen route' kan dit betekenen dat, wanneer het toestel over de woning/woonkern/woonplaats vliegt, de melder dit niet verwacht/wenselijk vindt, het als hinderlijk ervaart en dit meldt. Dit wil niet zeggen dat het toestel regelgeving overtreedt.

Naast het aanvinken van een oorzaak van overlast wordt in het klachtformulier ook gelegenheid geboden om opmerkingen te maken of vragen te stellen. De opmerkingen worden hieronder geclusterd weergegeven: Inwoners uit Nuth, Bingelrade, Munstergeleen en Schinveld maken melding van veel geluidsoverlast door het vroege vertrek van een AWACS-toestel om 06:00 uur, waarbij een van de inwoners uit Schinveld aangeeft dat de rolluiken trilden en de kinderen huilend wakker werden; Door inwoners van Schinveld wordt aangegeven dat steeds weer dezelfde route wordt gevlogen, waarvan veel hinder wordt ondervonden. Zij vragen zich af waarom er niet meer wordt gespreid, en daarmee wordt vermeden dat steeds dezelfde inwoners overlast ervaren. Het lijkt volgens hen op onwil van de basis.

Naast bovengenoemde overlast zijn in het 1^e kwartaal 2023 door 11 melders nog 210 klachten over vliegbewegingen met PC12 toestellen (eenmotorige turbopropeller met een gewicht beneden de 6 ton) ingediend. De melders zijn woonachtig in Brunssum, Schinveld, Jabeek, Doenrade en Ulestraten. Het KICL heeft geconstateerd dat vliegbewegingen met deze toestellen vanaf 23 januari boven Nederlands grondgebied plaatsvinden, dat deze overlast hebben veroorzaakt en tevens tot vragen hebben geleid. Het KICL heeft daarop voor informatie en uitleg contact opgenomen met de AWACS-basis.

Door de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen is de volgende verklaring gegeven: "De luchtverkeersleiders op Geilenkirchen dienen om de currency (geldigheid) te behouden hun wettelijke opgedragen "live" vliegbewegingen te halen. Vanwege verminderde AWACS- en ondersteunende

vliegbewegingen kunnen de luchtverkeersleiders dit niet halen. Om dit te ondervangen worden kleinmotorige vliegtuigen gebruikt.”

Naar aanleiding van de signalen van het KICL heeft de NAVO Vliegbasis Geilenkirchen het streven uitgesproken om ook deze noodzakelijke vluchten met kleine vliegtuigen zoveel mogelijk buiten de woonkernen en ook via de zogenoemde Funnel te laten plaatsvinden en indien onvermijdelijk deze vluchten waar mogelijk over de woonkernen te spreiden.

Het KICL constateert dat sprake is van spreiding van deze bewegingen. Gekeken zal worden of deze spreiding zal leiden tot minder hindermeldingen.

2. KLACHTEN

In dit rapport wordt een onderscheid gemaakt tussen klachten als gevolg van vliegbewegingen gedurende **de dagperiode** en vliegbewegingen gedurende **de nacht -/ weekendperiode**. De gegevens over vliegbewegingen zijn afkomstig van A.T.C. Geilenkirchen.

2.1 Dagperiode

Tabel 2.1. **Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de dagperiode in het 1^e kwartaal**

	Aantal vliegbewegingen		Aantal klachten		Aantal klachten per 100 bewegingen		Aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Januari								
Totaal	172	55	1589	261	924	475	93	41
starts	157	44	1470	231	936	525		
landingen	15	11	119	30	793	273		
Februari								
Totaal	85	124	531	493	625	398	48	43
starts	81	89	518	366	640	411		
landingen	4	35	13	127	325	363		
Maart								
Totaal	116	131	811	838	699	640	73	72
starts	33	111	205	679	621	612		
landingen	83	20	606	159	730	795		
1^e kwartaal								
totaal	373	310	2931	1592	786	514	133	88
starts	271	244	2193	1276	809	523		
landingen	102	66	738	316	724	479		

Tabel 2.1 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis te Geilenkirchen en het totale aantal klachten over deze bewegingen gedurende de dagperiode, gedefinieerd als de periode van maandag tot en met vrijdag van 08:00 tot 22:00 uur. Ook is onderscheid gemaakt tussen starts en landingen en het aantal klachten hierover. Om een vergelijking van klachtenpatronen van de afzonderlijke maanden mogelijk te maken, worden klachten omgerekend naar aantal klachten per 100 vliegbewegingen. Het aantal melders is weergegeven in de laatste kolom.

Tabel 2.2. **Aantal trainingsbewegingen in 1^e kwartaal.**

	Aantal trainingsbewegingen	
	2022	2023
Januari	107	30
Februari	43	96
Maart	57	68
Totaal 1^e kwartaal	207	194

Uit de tabellen 2.1. en 2.2 blijkt dat het aantal bewegingen in het 1^e kwartaal 2023 310 bedraagt, 17% minder dan het aantal van 373 in het 1^e kwartaal 2022. Het aantal trainingsbewegingen (T&G's) bedraagt 194, 6% minder dan de 207 in '22. Het aantal klachten bedraagt 1592, 46% minder dan het aantal van 2931 klachten in '22. Het aantal melders is 88, 34% minder dan de 133 melders in '22.

Vergelijken we de klachtenpatronen van januari, februari en maart 2023 afzonderlijk met die van dezelfde periode in 2022 dan kunnen we het volgende opmerken:

- In januari 2023 bedraagt het aantal bewegingen 55, 68% minder dan in 2022, het aantal trainingsbewegingen is 30, 72% minder. Het aantal klachten 261, 84% minder en het aantal melders 41, 56% minder dan in 2022.

In januari 2023 zijn geen piekdagen geweest.

In januari 2022 zijn 5 piekdagen verantwoordelijk voor 770 van de 1589 klachten d.i. 48%.

We verstaan onder piekdagen dagen met een hoge concentratie klachten (tenminste 100) en dikwijls ook veel bewegingen. Zie de informatie in paragraaf 3, daarin zijn het aantal bewegingen en aantal klachten per dag weergegeven.

- In februari 2023 bedraagt het aantal bewegingen 124, 46% meer dan in 2022. Het aantal trainingsbewegingen is 96, 123% meer. Het aantal klachten is 493, 7% minder en het aantal melders 43, 10% minder dan in 2022.

In februari 2023 zijn geen piekdagen geweest.

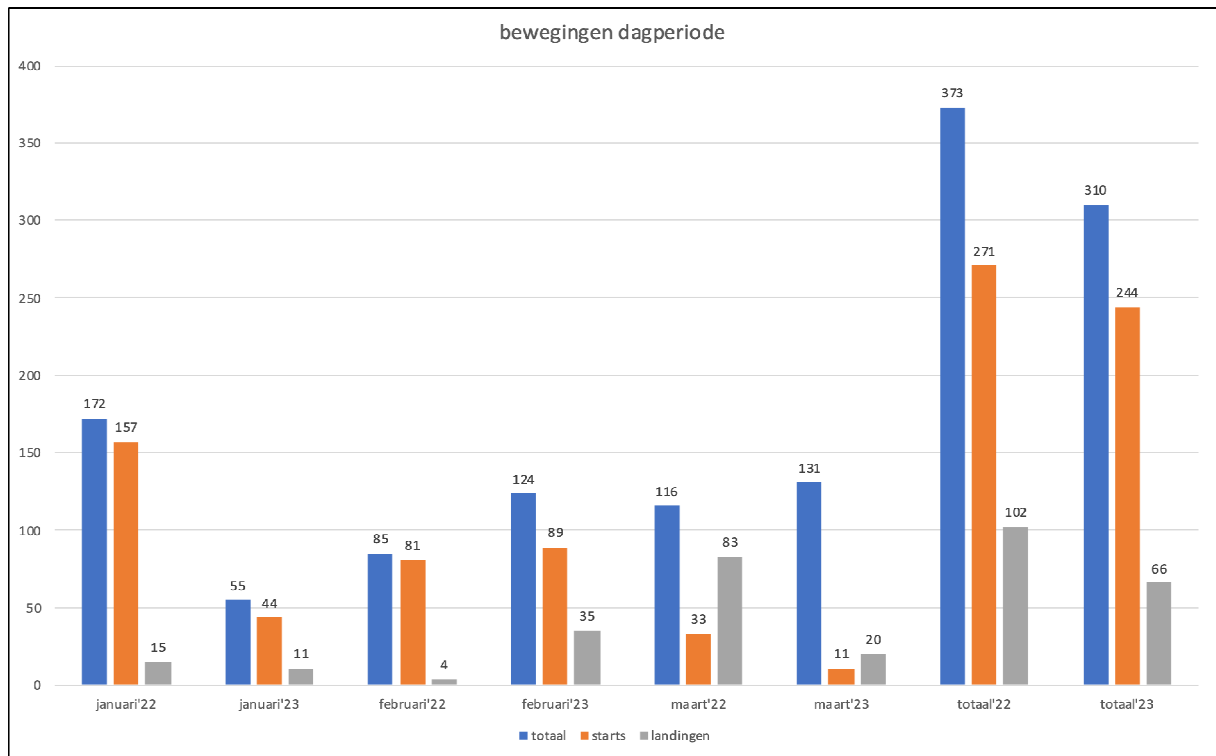
In februari 2022 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 119 van de 531 klachten d.i. 22%.

- In maart 2023 bedraagt het aantal bewegingen 131, 13% meer dan in 2022. Het aantal trainingsbewegingen is 68, 19% meer. Het aantal klachten is 838, 3% meer, het aantal melders 72 is nagenoeg gelijk aan het aantal van 73 in 2022.

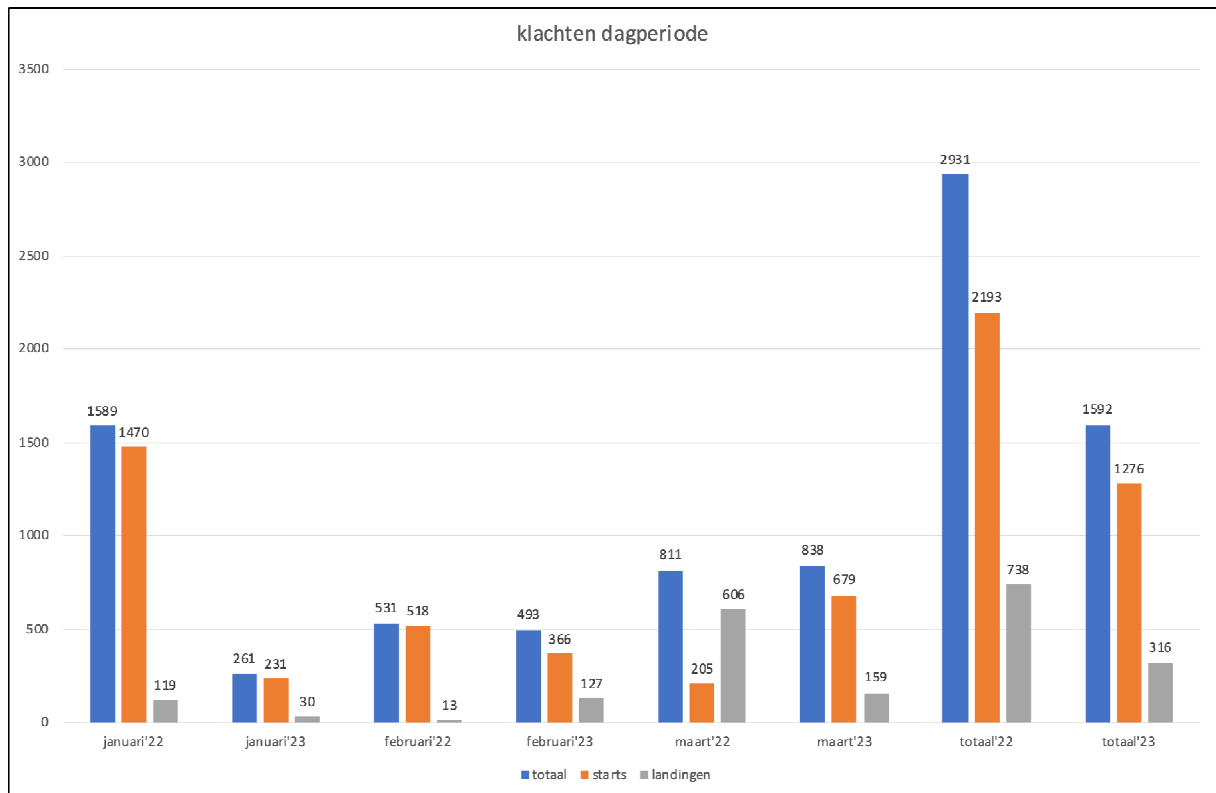
In maart 2023 is 1 piekdag verantwoordelijk voor 120 van de 838 klachten d.i. 14%.

In maart 2022 zijn 2 piekdagen verantwoordelijk voor 239 van de 811 klachten d.i. 29%

Grafiek 2.1. Visualisering van tabel 2.1

Grafiek 2.2. Visualisering van tabel 2.1

2.2 Nacht-/ weekendperiode

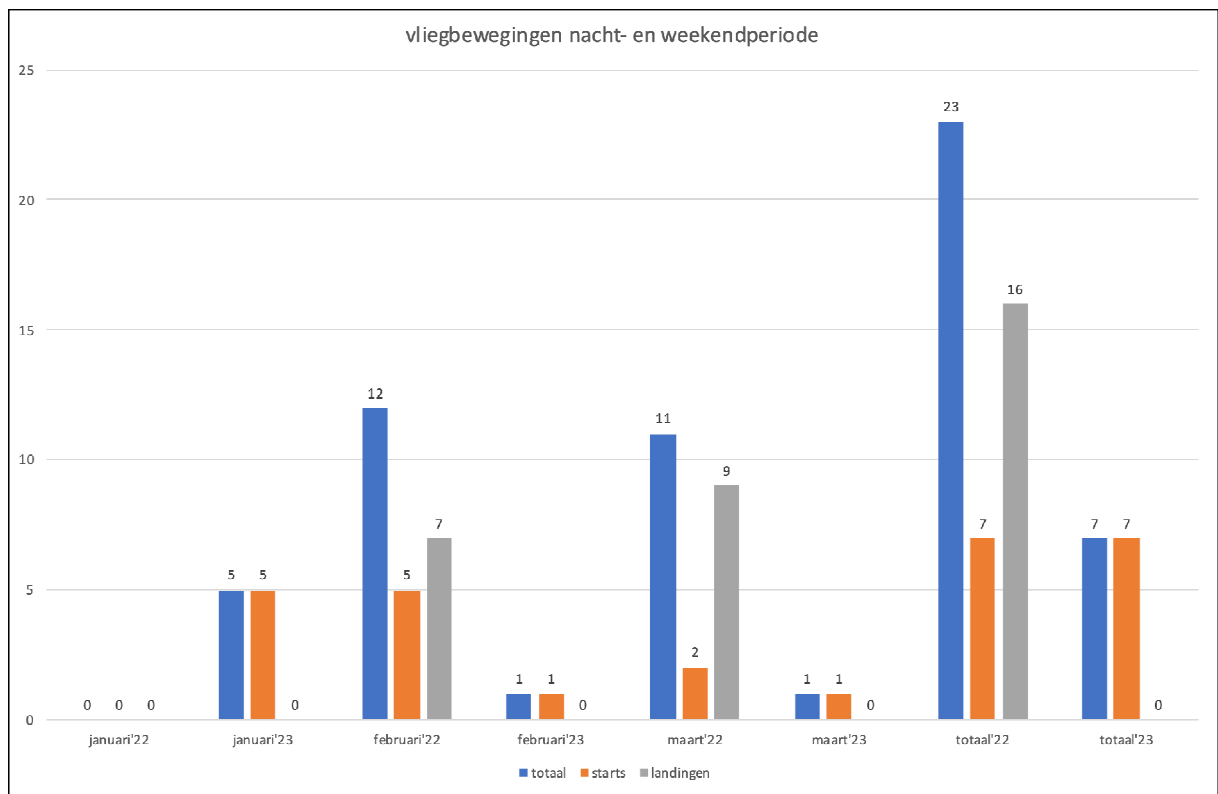
Tabel 2.3. Aantal klachten in relatie tot het aantal vliegbewegingen gedurende de nacht-/ weekendperiode in het 1^e kwartaal

	aantal vliegbewegingen		aantal klachten		aantal melders	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Januari						
Totaal	0	5	0	56	0	31
starts		5				
landingen		0				
Februari						
Totaal	12	1	82	2	36	2
starts	5	1	29	2		
landingen	7	0	53	0		
Maart						
Totaal	11	1	59	9	20	9
starts	2	1	8	9		
landingen	9	0	51	0		
1^e kwartaal						
Totaal	23	7	141	67	42	34
starts	7	7	37	67		
landingen	16	0	104	0		

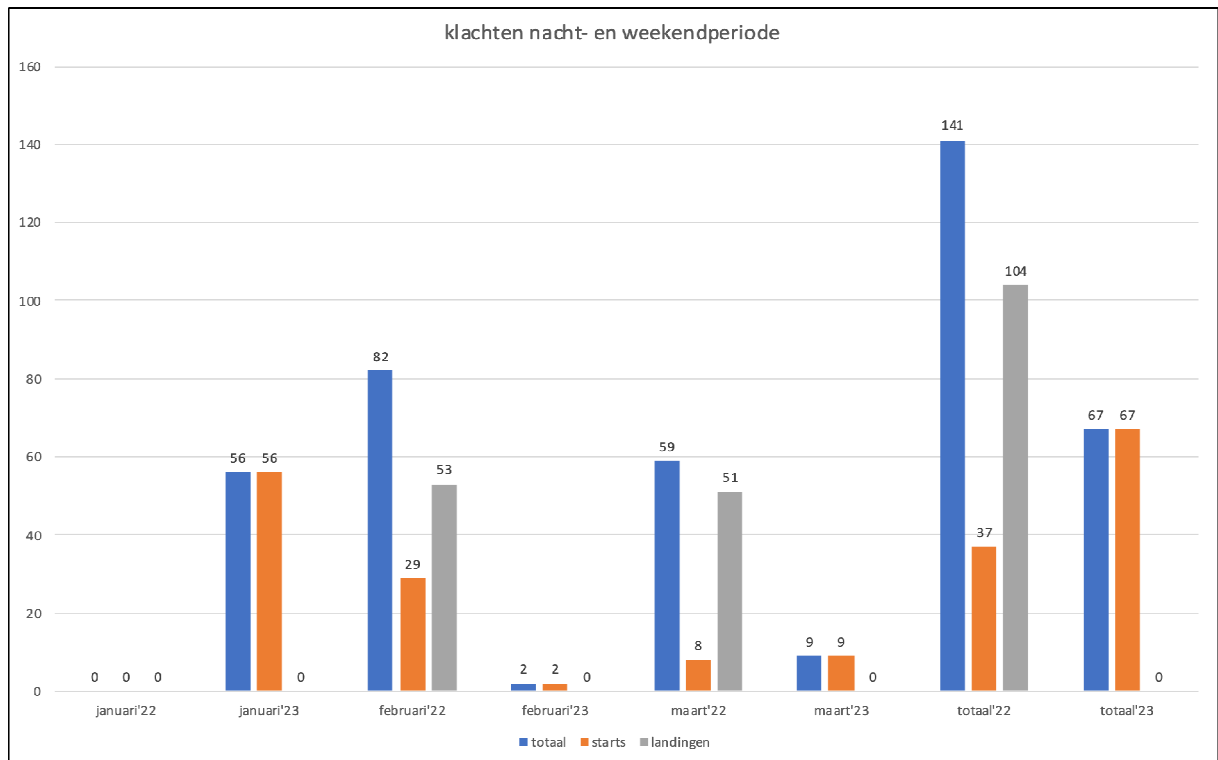
Tabel 2 geeft de relatie weer tussen het aantal vliegbewegingen boven Nederland van of naar de AWACS-basis Geilenkirchen en het aantal klachten over deze bewegingen gedurende de nacht-/weekendperiode, die gedefinieerd is als de periode van maandag tot en met vrijdag vanaf 22:00 tot 08:00 uur en in het weekend vanaf 00:00 tot 24:00 uur. In het 1^e kwartaal hebben 7 nachtbewegingen plaatsgevonden. Over deze bewegingen zijn door 34 melders 67 klachten ingediend.

Over deze bewegingen is door de NAVO-basis de volgende toelichting gegeven: “De AWACS-vliegtuigen van de NAVO, die in Geilenkirchen zijn gestationeerd dragen bij aan de bewaking van het luchtruim. Naar aanleiding van de Russische invasie in Oekraïne zijn de luchtoperaties geïntensiveerd. De veelvuldige inzet aan de Oostgrenzen van het NAVO-verdragsgebied heeft ertoe geleid dat aircrew trainingen moeten worden ingehaald. Om deze redenen kan worden afgeweken van de gebruikelijke openingstijden van de vliegbasis om de operatie gebieden tijdig te bereiken.”

Grafiek 2.3. Visualisering van tabel 2.3.

Grafiek 2.4. Visualisering van tabel 2.3.

3. Vliegbewegingen

In de volgende tabellen zijn de vliegbewegingen en klachten per dag in het 1^e kwartaal 2023 weergegeven. De gegevens over de bewegingen zijn afkomstig van ATC Geilenkirchen.

tabel 3.1. Vliegbewegingen en klachten per dag januari 2023

Januari	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1						
2	0		0	0		0
3	0		0	0		0
4	1		1	7		7
5	5		5	32		32
6	5		5	34		34
7						
8						
9	2		2	8		8
10	6		6	52		52
11	3		3	27		27
12	1		1	9		9
13	0		0	0		0
14						
15						
16	9		9	33		33
17	9	3	12	8	38	46
18	7	2	9	20	18	38
19	2		2	6		6
20	2		2	13		13
21						
22						
23	1		1	5		5
24	0		0	0		0
25	1		1	7		7
26	1		1	0		0
27	0		0	0		0
28						
29						
30	0		0	0		0
31	0		0	0		0
Totaal	55	5	60	261	56	317

tabel 3.2. Vliegbewegingen en klachten per dag februari 2023

Februari	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	0		0	0		0
2	2		2	12		12
3	17		17	11		11
4	0	1	1		2	2
5						
6	0		0	0		0
7	24		24	8		8
8	1		1	7		7
9	0		0	0		0
10	7		7	33		33
11						
12						
13	5		5	37		37
14	5		5	9		9
15	13		13	80		80
16	8		8	66		66
17	3		3	17		17
18						
19						
20	0		0	0		0
21	3		3	0		0
22	9		9	37		37
23	5		5	40		40
24	6		6	44		44
25						
26	4		4	21		21
27	12		12	71		71
28						
29						
30						
31						
totaal	124	1	125	493	2	495

tabel 3.3. Vliegbewegingen en klachten per dag in maart 2023

Maart	bewegingen			klachten		
	dag	nacht/ weekend	Totaal	dag	nacht/ weekend	Totaal
1	10		10	71		71
2	3		3	22		22
3	0		0	0		0
4						
5						
6	1		1	1		1
7	2		2	6		6
8	5		5	4		4
9	0		0	0		0
10	4		4	23		23
11						
12						
13	0		0	0		0
14	8		8	56		56
15	10		10	65		65
16	6		6	34		34
17	8		8	81		81
18						
19						
20	9		9	58		58
21	11		11	53		53
22	7	1	8	39	9	48
23	8		8	50		50
24	12		12	120		120
25						
26						
27	5		5	32		32
28	6		6	24		24
29	7		7	50		50
30	7		7	33		33
31	2		2	16		16
Totaal	131	1	132	838	9	847